

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY II

Liceum Plastycznego

w roku szkolnym 2019/2020

Nauczyciel Katarzyna Kawka

1. Krótka charakterystyka zespołu klasowego
  - **Klasa II Liceum Plastycznego – przedmiot historia sztuki**
  - Posiadane umiejętności i wiedza: uczeń w gimnazjum oraz w I klasie liceum w różnym stopniu realizował program na lekcjach plastyki oraz historii i społeczeństwa, na których zdobył ogólną wiedzę na temat architektury i sztuk plastycznych rozwijających się w dziejach świata.
2. Oczekiwane osiągnięcia ucznia w klasie opanowanie materiału z zakresu historii sztuki: **Prehistoria, Starożytność, Średniowiecze, Malarstwo niderlandzkie XV w., Renesans we Włoszech**; umiejętność charakterystyki oraz analizy dzieł sztuki, pisanie krótkich form literackich na temat sztuki, aktywność w realizacji projektów edukacyjnych, m.in. referatów, prezentacji multimedialnych, recenzji wystaw.

KRYTERIA OCENY

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

III. Aktywność na lekcji

IV. Systematyczność pracy

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE POZA POZIOM NAUCZANIA – stopień celujący

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wymagane wiadomości i umiejętności w 90 % (patrz. Wymagania dopełniające).

Rozwija i dokumentuje własne zainteresowania przedmiotowe. Dodatkową wiedzę nabywa w toku samodzielnych poszukiwań i przemyśleń.

Posługuje się bogatym słownictwem z zakresu historii sztuki.

Zna dzieje swojego regionu w zakresie wykraczającym poza poznany w czasie lekcji.

Potrafi wymienić instytucje, które w regionie zajmują się promowaniem i współtworzeniem kultury.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.

Umie powiązać problematykę dotyczącą historii sztuki z zagadnieniami poruszonymi na innych przedmiotach.

Syntetyzuje szczegółowe informacje.

Samodzielnie interpretuje źródła.

III. Aktywność

Uczeń wykazuje szczególną aktywność przy realizacji różnych działań, a zwłaszcza prac samodzielnych, wykonuje je na szczególnie wysokim poziomie, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania. W pracach zespołowych często wykazuje pozycję lidera grupy, a jego wkład ma znaczący wpływ na pracę całego zespołu. Odpowiada na pytania szczególnie twórczo formułując krytyczne oceny i własne wnioski
Bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Interesuje się aktualnościami związanymi z życiem artystycznym.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – stopień bardzo dobry

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności z zakresu minimum 90%, jest aktywny przy realizacji dodatkowych zadań, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania, w pracach zespołowych przyjmuje pozycję lidera grupy, samodzielnie i twórczo odpowiada na zadane przez nauczyciela pytania, interesuje się aktualnościami na temat życia artystycznego.

DZIAŁ: Sztuka ery prehistorycznej

Uczeń zna/potrafi:

- chronologię pradziejów,
- sztukę okresu paleolitu, okresu mezolitu i neolitu - początki osadnictwa, architektura megalityczna
- sztukę pradziejową na ziemiach polskich,
- przedstawić przybliżoną (uśrednioną dla różnych kultur chronologię sztuki pradziejowej,
- omówić rozwój malarstwa jaskiniowego i drobnej rzeźby mentalnej w epoce paleolitu,
- wskazać, w jaki sposób warunki życia i wierzenia w epokach: mezolitu i neolitu wpływały na charakter sztuki pradziejowej,
- wymienić formy architektury megalitycznej,
- zdefiniować pojęcia: megality, menhiry, dolmeny, kromlechy,
- sztukę pradziejową na ziemiach polskich,
- zanalizować pod względem formy następujące dzieła: kromlech Stonehenge jako zabudowę urbanistyczną,

DZIAŁ: Sztuka starożytnej Mezopotamii

Uczeń potrafi:

- charakteryzować na wybranych przykładach kulturę starożytnej Mezopotamii,
- wyjaśnić rolę sztuki kultur Mezopotamii,
- rozpoznać wybrane dzieła z kultury sumeryjskiej, asyryjskiej, staro- i nowobabilońskiej,
- przedstawić najważniejsze obiekty miast Niniwy i Babilionu,

- definiuje pojęcia: *ziggurat, lizena, kanon, orant, lamassu, stela, inkrustacja*
- wykazuje, jaki wpływ na sztukę Mezopotamii miała religia, sytuacja geograficzna i system organizacji ośrodków,
- porównuje pod względem formalnym i treściowym dzieła sztuki sumeryjskiej i asyryjskiej, wskazując wpływ charakteru oraz warunków rozwoju obu kultur,
- samodzielnie wyszukuje informacje na temat starożytnego miasta Babilon z podanej wcześniej bibliografii,
- przeprowadza analizę dzieła oraz analizę porównawczą wybranych dzieł,
- rozpoznaje dzieła sztuki Mezopotamii omawiane na lekcjach

DZIAŁ: Sztuka starożytnego Egiptu

Uczeń potrafi:

- wskazać, w jaki sposób wpłynęły na charakter sztuki egipskiej uwarunkowania kulturowe i religijne,
- omawiać odkrycia archeologiczne mające szczególne znaczenie dla poznania kultury starożytnego Egiptu,
- określać, w jaki sposób polscy archeolodzy uczestniczyli w odkrywaniu i ratowaniu przed zagładą zabytków starożytnego Egiptu,
- przedstawiać genezę i rozwój architektury sepulkralnej,
- omawiać kanon świątynny oraz przedstawia rozwój architektury sakralnej,
- wyjaśniać pojęcie kanonu w sztuce egipskiej,
- charakteryzować rzeźbę pełnoplastyczną i reliefową na wybranych przykładach,
- omawiać malarstwo ścienne starożytnego Egiptu, tematykę, funkcję oraz wskazuje cechy charakterystyczne,
- definiować terminy i pojęcia: *mastaba, piramida, architektura sakralna, architektura sepulkralna, kolumna, filar, sfinks, pylony, dziedziniec, hipostyl, komora, sarkofag, sanktuarium, kapitel (głowica), kolumna (hatorycka, palmowa, papirusowa, lotosowa), perspektywa odrzutowana, syntetyzm, hieratyzm, al secco, relief*,
- pokazywać na mapie położenie Starożytnego Egiptu, podział na Górne i Dolne Państwo oraz główne ośrodki rozwoju sztuki,
- przypisać kulturze starożytnego Egiptu dzieła (nie omawiane na lekcjach) na podstawie cech formalnych,
- formułować logiczne wypowiedzi na temat warunków i charakteru sztuki starożytnego Egiptu,
- przeprowadzać analizę dzieła oraz analizę porównawczą wybranych dzieł,
- rozpoznawać dzieła sztuki egipskiej przedstawiane na lekcjach

DZIAŁ: Starożytna Grecja i Rzym

Uczeń potrafi:

- określić ramy czasowe i zasięg terytorialny sztuki egejskiej,
- przedstawić wyniki odkryć archeologicznych z kręgu Morza Egejskiego, rekonstrukcji pałacu w Knossos Arthura Evansa, odkrycia Heinricha Schliemanna, w szczególności Mykeny,
- omówić sztukę kretańską na przykładzie pałacu w Knossos, malarstwa freskowego i rzeźby ceramicznej,
- charakteryzować sztukę mykeńską na podstawie megaronu z Myken i tzw. Grobu Agamemnona,
- definiować pojęcia: *megaron, tolos, fresk (al fresco)*,
- interpretować teksty literackie na temat odkryć archeologicznych XIX w. oraz dokonuje oceny rekonstrukcji i prac wykopaliskowych,

- przeprowadzać analizę dzieła oraz analizę porównawczą wybranych dzieł,
- rozpoznawać dzieła sztuki Morza Egejskiego przedstawiane na lekcji
- określić ramy czasowe poszczególnych okresów w sztuce greckiej,
- opisać warunki rozwoju sztuki greckiej, poglądy estetyczne starożytnych Greków, wpływ wierzeń na rozwój sztuki,
- scharakteryzować architekturę grecką: wygląd świątyni greckiej, budowle greckie o innym charakterze, style w sztuce greckiej, zabudowa Akropolu
- określić ramy czasowe poszczególnych okresów w kulturze greckiej (archaicznego, klasycznego i hellenistycznego),
- wskazać, w jaki sposób na charakter sztuki greckiej wpłynęły uwarunkowania kulturowe i religijne,
- wymienić i omówić architektoniczne porządki greckie,
- zdefiniować terminy i pojęcia: *mimesis*, *kyliks*, *krater*, *amfora*, *meander*, *firnis*, *kapitel*, *baza*, *trzon*, *półkolumna*, *kanelury*, czyli *żłobkowanie*, *woluta*, *gzyms*, *fryz*, *tryglif*, *metopa*, *architrav*, *fronton*, *tympanon*, *świątynia między antami*, *peripteros*, *prostylos*, *amfiprostylos*, *tolos*, *monopter*, *chryzelefantyna*, *kontrapost*, tzw. *Marmury Elgina*
- rozpoznawać i nazywać typ świątyń greckich,
- wymienić i omówić budowle akropolu ateńskiego,
- rozpoznawać najważniejsze dzieła sztuki greckiej i rzymskiej.
- scharakteryzować rzeźbę okresu archaicznego, klasycznego (obserwacja natury i idealizacja, kanony matematyczne Polikleta i Lizypa, kunszt techniczny Fidiasza), oraz rzeźbę okresu hellenistycznego (kompozycje wielofiguralne i układy piramidalne,
- omówić ogólne założenia greckiego malarstwa wazowe (style geometryczny, czarnofigurowy i czerwonofigurowy), malarstwo ścienne i tablicowe w okresie klasycznym i hellenistycznym na przykładach kopii rzymskich,
- przedstawić genezę aktu kobiecego od techniki mokrej szaty do Afrodyty z Knidos,
- omówić sztukę Etrusków (architektura sakralna i sepulkralna, rzeźba, malarstwo ścienne oraz rzemiosło artystyczne),
- scharakteryzować na dowolnych przykładach sztukę Etrusków (architektura sakralna i sepulkralna, rzeźba, malarstwo ścienne oraz rzemiosło artystyczne),
- rozpoznać najważniejsze dzieła kultury etruskiej,
- charakteryzować architekturę rzymską: konstrukcja, forma, materiały; budowle inżynierskie, budowle użyteczności publicznej; formy świątyń i grobowców rzymskich, architektura pomnikowa domu rzymskiego
- omówić typy rzeźby w starożytnym Rzymie ze szczególnym uwzględnieniem portretu cesarskiego oraz płaskorzeźb przedstawiających triumfy władców,
- charakteryzować malarstwo ścienne, portrety fajumskie, mozaika rzymska na przykładzie Pompejów, technika enkaustyczna.
- różne rodzaje świątyń rzymskich, ze szczególnym uwzględnieniem Panteonu, grobowce, domy w starożytnym Rzymie od kamienic czynszowych poprzez wille miejskie i podmiejskie do rezydencji cesarskich,
- omówić cztery style malarstwa pompejańskiego; technika enkaustyczna i przykłady jej zastosowania.
- na dowolnych przykładach opisać nowe rozwiązania techniczne w sztuce rzymskiej,
- wymienić techniki malarskie stosowane w starożytnym Rzymie,
- zdefiniować pojęcia: *kolumna tokańska*, *kolumna kompozytowa*, *mały porządek*, *spiętrzenie porządków*, *akwedukt*, *amfiteatr*, *cyrk*, *bazylika*, *termy*, *perystyl*, *atrium*, *impluvium*, *compluvium*, *enkaustyka*, *mozaika*, *weryzm portretowy*, *styl kontynuacyjnej narracji*, *malarstwo pompejańskie*,

DZIAŁ: Sztuka Wczesnochrześcijańska

Uczeń potrafi:

- przedstawić chronologię i zasięg terytorialny sztuki wczesnochrześcijańskiej,
- opisać ideowe funkcje sztuki wczesnochrześcijańskiej,
- dostrzegać rolę dziedzictwa antycznego w sztuce wczesnochrześcijańskiej,
- wyjaśnić podstawowe symbole w malarstwie wczesnochrześcijańskim oraz znaczenie malarstwa wczesnochrześcijańskiego dla rozwoju sztuki średniowiecznej i nowożytnej Europy, malarstwo katakumbowe (ikonografia i środki formalne, symbolika w malarstwie wczesnochrześcijańskim);
- omówić budowę bazyliki wczesnochrześcijańskiej na podstawie rekonstrukcji i planu bazyliki św. Piotra w Rzymie
- opisać rzeźbę wczesnochrześcijańską (Dobry Pasterz i płaskorzeźba sarkofagowa),
- omówić planów budowli i ich konstrukcji na wybranych przykładach, np. Mauzoleum Konstancji mauzolea, martyria i memoria
- definiować pojęcia: *apsyda, bazylika konstancyńska, transept, narteks, prezbiterium, nawy, korpus nawowy, atrium, baptysterium, mauzoleum*

DZIAŁ: Sztuka bizantyjska i bizantynizująca

Uczeń potrafi:

- określić ramy czasowe i zasięg terytorialny sztuki bizantyjskiej,
- określić wpływ sztuki wschodniej i zachodniej na kształtowanie się stylu bizantyjskiego oraz wpływ kościoła i dworu cesarskiego na ikonografię i formę w sztuce bizantyjskiej,
- omówić architekturę bizantyjską na przykładzie kościoła Hagia Sophia w Konstantynopolu, San Vitale, San Apollinare Nuovo oraz San Apollinare in Classe w Rawennie),
- na dowolnych przykładach scharakteryzować malarstwo i mozaikę bizantyjską,
- wymienić i rozpoznać wątki ikonograficzne, takie jak: Zwiastowanie, Boże Narodzenie, Przemienienie na górze Tabor, Ukrzyżowanie, Anastasis, Deesis, Hodegetria, Eleusa, Pantokrator, Zaśnięcie i Wniebowzięcie NMP, Veraikon, Trójca Święta,
- rozróżnić perspektywę rozumianą jako iluzję rzeczywistości od zwyczajowych konwencji widzenia w dawnych epokach (perspektywy intencjonalnej, odwróconej, izokefalii itp.),
- rozpoznać świętych: Jana Ewangelistę, Jana Chrzciciela i Jerzego po sposobach przedstawiania i atrybutach,
- omówić malarstwo ikonowe jego ewolucję w wiekach późniejszych,
- przedstawić historyczny regres (ikonoklazm) i rozwój ikony bizantyjskiej i bizantynizującej,
- wpływ sztuki bizantyjskiej na sztukę średniowieczną Europy Zachodniej.
- opowiedzieć o cerkwi jako nowym typie świątyni w krajach bałkańskich i na Rusi,
- Scharakteryzować mozaikę bizantyjską (analiza ikonograficzna i formalna na przykładzie kościołów w Rawennie); malowidła monumentalne,
- definiować terminy i pojęcia: *pendentyw, empora, eksedra, cerkiew, ikonoklazm, ikonologia, ikonostas, izokefalia, deformacja, ikona, malarstwo tablicowe, tempera, iluminatorstwo,*
- omówić wpływ sztuki bizantyjskiej na sztukę współczesną (Jerzy Nowosielski).

- na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnić, jakie były główne kryteria piękna w sztuce bizantyjskiej oraz wypowiedzieć się na temat znaczenia budowli Hagia Sophia w Konstantynopolu,
- rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki bizantyjskiej

DZIAŁ: Sztuka islamu.

Uczeń potrafi:

- charakteryzować sztukę islamu, wyjaśniając warunki rozwoju,
- opisać architekturę islamską na terenie Półwyspu Iberyjskiego na przykładzie meczetu w Kordobie i pałacu Alhambra,
- omówić ornamentykę (na przykładzie budowli Konstantynopola, architektury sepulkralnej w Samarkandzie, pałaców w Grenadzie i Sewilli)
- wyjaśnić terminy: *meczet, minaret, maureska i arabeska, łuk podkowiasty, horror vacui*, określić wpływ kultury islamu na sztukę Europy zachodniej w okresie średniowiecza.

DZIAŁ: Sztuka wczesnośredniowieczna – przedromańska

Uczeń potrafi:

- określić genezę sztuki wczesnego średniowiecza,
- scharakteryzować sztukę wczesnego średniowiecza,
- rozróżniać i charakteryzować na ilustracjach miniatury iroszkockie, karolińskie i ottońskie,
- opisać główne cechy kultury karolińskiej i ottońskiej
- przedstawić wpływ sztuki wczesnochrześcijańskiej i bizantyjskiej na sztukę wczesnego średniowiecza i sztukę przedromańską,
- przeprowadzić analizę architektoniczną np. kaplicy Karola Wielkiego w Akwizgranie, kościoła św. Michała w Hildesheim,
- zdefiniować terminy i pojęcia: *plecionka, ornament zoomorficzny, ewangeliarz, westwerk, krypta, wirydarz, kapitularz, refektarz, dormitorium, zakrystia, skryptorium*,
- napisać syntetyczną rozprawkę na temat formy i treści w sztuce chrześcijańskiej i bizantyjskiej.
- rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki przedromańskiej

DZIAŁ: Sztuka romańska w Europie Zachodniej

Uczeń potrafi:

- określić chronologię, zasięg terytorialny, tło historyczne, społeczne, religijne i kulturowe wczesnego średniowiecza,
- opisać architekturę romańską w Europie Zachodniej; jej konstrukcję i formę budowli, uniwersalizm i regionalizm w architekturze na przykładach budowli Francja: opactwo w Cluny, kościoły w Conques, Tuluzie, Vézelay, Anglia: kaplica w White Tower, kościoły w Norwich, Durham, Włochy: Piza, Parma, Modena, Hiszpania: Santiago de Compostella, Niemcy: opactwo św. Michała w Hildesheim, kościoły nadreńskie,
- scharakteryzować rzeźbę i jej formy; prawo ramy; zakres ikonograficzny najwybitniejszych dzieł z Europy Zachodniej (np. portale w Arles, Vézelay, Autun, portal i kolumny w Moissac, krużganki Santo Domingo de Silos k. Burgos),
- krótko omówić rzemiosło artystyczne i jego rozwój, główne techniki
- wyróżniać regionalny charakter architektury romańskiej i podać przykłady budowli romańskich w różnych krajach,
- zdefiniować terminy i pojęcia: m.in. pendentywy, sklepienie kolebkowe, sklepienie krzyżowe, transept, biforium, triforium, obejście (ambit), system wiązany, empory, katedra, kolegiata, kościół klasztorny, addycyjność, mandorla (migdał)

- wymienić i rozpoznać motywy ikonograficzne: Ukrzyżowanie, Boże Narodzenie, Zmartwychwstanie, Sąd Ostateczny, Maiestas Domini, Pokłon Trzech Króli, Rozesłanie apostołów, personifikacje i alegorie (np. cnoty i przywary, noc i dzień, znaki zodiakalne),
- wykazać zgodność Starego Testamentu z Nowym na podstawie ikonografii średniowiecznej,
- rozpoznać najważniejsze obiekty sztuki romańskiej,
- wykazać wpływ chrystianizacji Polski na rozwój sztuki średniowiecznej,
- wymienić i omówić przykłady architektury przedromańskiej i romańskiej w Polsce,
- omówić rozwój plastyki romańskiej w Polsce,
- spór opata Sugeriusza i św. Bernarda z Clairvaux o miejsce i rolę sztuki sakralnej,

DZIAŁ: Sztuka gotycka w Europie Zachodniej i w Polsce

Uczeń potrafi:

- określić warunki rozwoju, czas trwania i zasięg terytorialny sztuki gotyckiej,
- omówić architekturę gotycką na przykładzie typowego kościoła,
- na wybranych przykładach omówić style w rzeźbie epoki,
- rozpoznać najważniejsze obiekty sztuki gotyckiej,
- określić warunki rozwoju i ramy czasowe sztuki gotyckiej w Polsce,
- wyjaśnić wpływ budulca na formę architektury gotyckiej w Polsce,
- rozpoznać nowe i dawne motywy ikonograficzne, jak: Pieta, Zwiastowanie, Nawiedzenie, Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny, Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny, Koronacja Marii, Drzewo Jesego, Madonna z dzieciątkiem, św. Barbara, Katarzyna, Małgorzata, św. Krzysztof,
- opowiedzieć o symbolice koloru w sztuce gotyckiej,
- omówić sztukę gotycką w Polsce,
- omówić rozwój miast, wybrane zagadnienia społeczne i polityczne,
- scharakteryzować rzeźbę architektoniczną na przykładzie zachowanych tympanonów i łuków archiwolt, rzeźbę wolnostojącą drewnianą i kamienną (styl Pięknych Madonn, Piety i krucyfiksy ołtarzowe); ołtarz mariacki Wita Stwosza; rzeźbę sepulkralną na przykładzie grobowców królewskich w katedrze wawelskiej, omówić style w rzeźbie na wybranych przykładach,
- scharakteryzować malarstwo ścienne i tablicowe na wybranych przykładach (w tym szkoła sądecka), określić wpływ malarstwa obcego, przedstawić malarstwo witrażowe na wybranych przykładach,
- definiować terminy i pojęcia oraz rozpoznaje na fotografiach: *sklepienie krzyżowo-żebrowe, sklepienia: gwiazdziste, wachlarzowe, sieciowe, kryształowe, tzw. piastowskie itp., maswerk, rozeta, pinakiel - fiala, wimperga, rzygacze, czołganki, kwiaton, zwornik, devotio moderna, mistycyzm, nurt dolorystyczny, Piękna Madonna, krucyfiks*
- opisać, jak rozwijały się miasta gotyckie,
- wymienić i krótko scharakteryzować przykłady gotyckich budowli świeckich,
- przeprowadzić analizę wybranych dzieł sztuki średniowiecznej,
- rozpoznać dzieła sztuki poznane na lekcjach

DZIAŁ: Między gotykiem a renesansem: Protorenesans w Italii;

Uczeń potrafi:

- omówić sytuację miast włoskich w XIII i XIV w. oraz znaczenie malarstwa protorenesansowego,

- charakteryzować i porównać szkoły malarstwa florenckiego i sienneńskiego, wskazując na nowatorski charakter szkoły florenckiej,
- określić wpływ Giotta di Bondone i malarzy trecenta na rozwój malarstwa renesansowego,
- przedstawić zagadnienia rzeźby protorenesansowej, określa wpływy antyku na rzeźbę protorenesansu.
- rozpoznać i przeprowadzić analizę poznanych dzieł sztuki

DZIAŁ: Sztuka renesansowa i manierystyczna we Włoszech. Malarstwo niderlandzkie XV wieku

Sztuka Quattrocenta

Uczeń potrafi:

- określić warunki rozwoju, czas trwania i zasięg terytorialny sztuki renesansowej, znaczenie terminu *Renesans*
- omówić powrót do antyku w renesansie; zainteresowanie człowiekiem i jego możliwościami; sytuację artysty w nowym układzie politycznym i społecznym,
- przedstawić główne ośrodki sztuki renesansowej we Włoszech,
- scharakteryzować mecenat sztuki włoskiej epoki renesansu
- powiedzieć o naturze jako źródle inspiracji w sztuce renesansowej
- przedstawić założenia filozofii neoplatonickiej,
- charakteryzować architekturę quattrocenta na przykładach omawianych na lekcji,
- omówić ewolucję architektury na przykładzie projektów Filippa Brunelleschiego, Michelozza, Leona Battisty Albertiego, Donata Bramantego, Rafaela Santi, Michała Anioła i Andrei Palladia,
- przedstawić koncepcję miasta idealnego,
- omówić wygląd renesansowego palazzo,
- dokonać analizy kościoła renesansowego,
- porównać kościoły gotyckie z renesansowymi,
- definiować terminy i pojęcia oraz rozpoznać na ilustracjach: *sklepienie kolebkowe z lunetami, bęben, latarnię, palazzo, boniowanie, rustykę, pilastry w poszczególnych stylach, gzymsy dzielące i gzyms wieńczący, perspektywę linearną i powietrzną, da sotto in su.*
- omówić główne zagadnienia rzeźby wczesnego renesansu oraz przedstawia twórczość najwybitniejszych rzeźbiarzy epoki,
- przedstawić założenia formalne malarstwa quattrocenta oraz omówić tematykę tego malarstwa,
- charakteryzować twórczość malarzy wczesnego renesansu,
- przedstawić życie i twórczość Sandro Botticellego,
- dokonać analizy dzieł,
- rozpoznać omawiane na lekcjach dzieła sztuki

Malarstwo niderlandzkie XV wieku

Uczeń potrafi:

- charakteryzować malarstwo XV w. w Niderlandach, wykazać cechy charakterystyczne dla tego środowiska,
- wykazać innowacyjność i tradycyjność malarstwa niderlandzkiego XV w.,
- omówić techniki malarskie mistrzów niderlandzkich,
- przedstawić twórczość malarzy Jan van Eycka, Rogiera van der Wydena, Hugo van der Goesa, Hansa Memlinga na wybranych przykładach,

- charakteryzować twórczość Hieronima Boscha, wyjaśniając jej symboliczny charakter, wskazuje cechy tradycyjne i innowacyjne w dziełach malarza,
- dokonać analizy wybranych dzieł,
- definiować pojęcia: *en grisaille*, malarstwo olejne,
- rozpoznać dzieła sztuki przedstawiane na lekcjach

DZIAŁ: Sztuka Cinquecenta

Uczeń potrafi:

- charakteryzować architekturę XVI w. na przykładach dzieł Bramantego, Michała Anioła, Palladia
- przedstawić twórczość Andrea Palladio oraz określić jego znaczenie dla architektury nowożytnej w Europie Zachodniej,
- omówić życie i twórczość Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Tycjana,
- wykazać, jaki wpływ na sztukę miała twórczość mistrzów XVI w.,
- charakteryzować malarstwo weneckie, wskazać na specyfikę środowiska,
- wyjaśnić termin koloryzm (*colore*), *disegno*,
- charakteryzować twórczość rodziny Bellinich, Giorgione, Tycjana, Veronesa i Tintoretta,
- interpretować teksty kultury dotyczące sztuki cinquecenta,
- dokonać analizy wybranych dzieł,
- rozpoznać dzieła sztuki przedstawiane na lekcjach

DZIAŁ: Manieryzm

Uczeń potrafi:

- wyjaśnić termin manieryzm i wskazać cechy stylu w malarstwie, rzeźbie i architekturze,
- określić charakter i czas trwania manieryzmu,
- charakteryzować sztukę manierystyczną we Włoszech na omówionych na lekcjach przykładach z architektury, rzeźby i malarstwa.
- przedstawić ewolucję malarstwa renesansowego od protorenesansu do weneckich kolorystów
- wyjaśnić na czym polega postawa artysty manierystycznego
- przedstawić życie i twórczość El Greco,
- omówić ewolucję malarstwa renesansowego od protorenesansu do weneckich kolorystów,
- dokonać analizy dzieł,
- rozpoznać dzieła sztuki przedstawiane na lekcjach

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

- rozpoznać podstawowe techniki malarskie i graficzne
- rozróżnić różne rodzaje sztuki użytkowej, zgodnie z naturalnym, historycznym rozwojem tych sztuk, jak: rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe, architektura wnętrz, grafika użytkowa itp.
- prześledzić rozwój rzeźby greckiej: rzeźba okresu archaicznego (kanon rzeźby archaicznej, drobne figurki z terakoty i drewna, kora i kuros, przykłady zachowanych rzeźb,
- przedstawić przemiany i rozwój w rzeźbie greckiej w okresach: archaicznym klasycznym i hellenistycznym,
- wykazać wpływ sztuki bizantyjskiej na sztukę nowoczesną na przykładzie twórczości Nowosielskiego,
- zanalizować wskazane przez nauczyciela dzieła sztuki

- dokonać analizy porównawczej wybranych par dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej (malarstwa, rzeźby i architektury),
- porównać stanowiska opata Sugeriusza i św. Bernarda z Clairvaux w kształtowaniu się estetyki średniowiecznej,
- przeprowadzić analizę formy i treści dzieł sztuki spoza kanonu podstawowego,
- omówić wygląd przykładowej świątyni greckiej,
- porównać kościoły gotyckie w poszczególnych krajach,
- przeradzać analizę porównawczą dzieł renesansowych,
- wykazać znacznie twórczości przełomowych artystów w sztuce XV i XVI wieku
- wskazać wpływ Giotto di Bondone i malarzy trecenta na rozwój malarstwa renesansowego,
- porównać kościoły gotyckie z renesansowymi,
- porównać malarstwo quattrocenta i cinquecenta

III. Aktywność na lekcji

- Formułuje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Tworzy rozszerzone wypowiedzi literackie na temat sztuki
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Gromadzi i opracowuje materiały dotyczące omawianego działu
- Bierze udział w konkursach dotyczących historii sztuki
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę, kieruje pracą zespołu

IV. Systematyczność pracy

Bez błędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Wykazuje zainteresowania aktualnymi wydarzeniami artystycznymi

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – stopień dobry

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna podstawowe pojęcia i fakty dotyczące materiału objętego programem nauczania. Opanował przynajmniej 75 % materiału. Wykazuje się dobrą znajomością omawianych treści. Uczeń zna podstawowe pojęcia i fakty dotyczące materiału objętego programem nauczania. Dobrze wykonuje zadania domowe samodzielnie formułuje odpowiedzi na pytania zadane przez nauczyciela, jest aktywny przy wykonywaniu zadań, w pracach zespołowych wykazuje się zaangażowaniem, a praca jego stanowi istotny wkład w pracę zespołu, systematycznie przygotowuje się do lekcji. Opanował przynajmniej 75 % materiału. Dla kryteriów tej oceny dopuszcza się możliwość drobnych błędów i „usterek”.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonać analizy treści i formy omawianych na lekcjach dzieł sztuki, odpowiedzieć na związane z nim pytania. Podejmuje próby wypowiedziania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową. Potrafi dokonywać analiz porównawczych, wyciągać prawidłowe wnioski z wskazanych przez nauczyciela problemów.

III. Aktywność na lekcji

- Formułuje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Potrafi ukierunkowany przez nauczyciela (wskazówka, prosta odpowiedź) dokonywać analizy i syntezy poznawanych faktów historycznych.
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, jego praca stanowi istotny wkład w pracę zespołu
- Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA PODSTAWOWE – stopień dostateczny

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna co najmniej 55% materiału nauczania zgodnego z programem. Ze zrozumiałych względów „55%” to określenie częściowo umowne i elastyczne, tym niemniej jest oczywiste, że trudności w odpowiedzi na zadawane pytania i niemożność rozwiązywania stawianych przed uczniem problemów skutkuje właśnie niższą oceną. Uczeń posiada wiadomości i umiejętności łatwe do opanowania, niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu. Zna większość pojęć i terminów omawianych na lekcjach. Rozróżnia poznane na lekcjach style i kierunki oraz potrafi charakteryzować i rozpoznawać dzieła sztuki.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonywać analizy dzieł sztuki omawianych na lekcjach na poziomie dostatecznym. Uczeń jest w stanie dokonać podstawowej analizy i syntezy faktów pod kierunkiem nauczyciela. Po przeczytaniu tekstu źródłowego i uzyskaniu dodatkowych informacji jest w stanie odpowiedzieć na najprostsze pytania dotyczące postawionego problemu.

III. Aktywność na lekcji

W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym

Wykonuje proste zadania na poziomie średnim

Podejmuje próby wykonania niektórych prac indywidualnych nieobowiązkowo

Współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela

Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

Uczeń systematycznie przygotowuje się do lekcji, wykonuje zadania domowe

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA KONIECZNE – stopień dopuszczający
(uczeń, który nie spełnia tych wymagań, otrzymuje stopień niedostateczny):

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń musi znać przynajmniej 40% wymaganego programem materiału faktograficznego, z zastrzeżeniem umowności procentowego określenia tego zakresu. Powinno być oczywiste, że nieznanomość „bazowych” informacji i faktów, ma „większy ciężar gatunkowy” niż niemożność odpowiedzi na bardziej złożone pytanie, czy rozwiązanie problemu. Przede wszystkim uczeń powinien rozróżniać sztukę kultur starożytnych, umieć charakteryzować główne nurty, rozróżniać style sztuki średniowiecznej. Rozpoznawać większość dzieł prezentowanych na lekcjach. Uczeń potrafi wykonać zadania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela o niewielkim stopniu trudności.

Dla tej oceny nie jest wymagana umiejętność analizy i syntezy. Uczeń może też nie odróżniać tekstu źródłowego od komentarza.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Dla tej oceny nie jest wymagana umiejętność syntezy.

- Potrafi rozróżnić treść i formę dzieła sztuki,
- Potrafi chronologicznie uszeregować główne epoki i kierunki sztuki

III. Aktywność na lekcji

Uczeń:

- jest aktywnym uczestnikiem zajęć;
- włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy ;
- włącza się w pracę zespołu zadaniowego, wykonując proste czynności pod kierunkiem kolegów;
- podejmuje się wykonywania prostych zadań
- przy pomocy nauczyciela odpowiada na zadane pytania z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Uczeń przychodzi przygotowany na lekcje

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

1. Prace klasowe w formie testów lub dłuższych wypowiedzi pisemnych
2. Tzw. „kartkówki” z trzech ostatnich lekcji
3. „Slajdówki” – pokazy slajdów z reprodukcjami dzieł sztuki
4. Odpowiedzi ustne
5. Prace domowe
6. Różnego rodzaju projekty edukacyjne: referaty, prezentacje multimedialne, recenzje wystaw
7. Aktywność na lekcji
8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

Nieprzygotowania i zasady poprawiania ocen z prac klasowych

Uczeń ma prawo do zgłoszenia **dwóch** nieprzygotowań w semestrze.

Nieprzygotowanie ucznia nie obejmuje zapowiadanych wcześniej prac klasowych. Uczeń ma prawo poprawić ocenę pracy klasowej w ustalonym przez nauczyciela terminie. Poprawa sprawdzianu jest jedna, odbywa się nie później niż dwa tygodnie od pisania sprawdzianu przez klasę po raz pierwszy. Jeśli uczeń był chory w pierwszym terminie pisania sprawdzianu, powinien napisać sprawdzian w terminie poprawkowym. Jeśli stan zdrowia ucznia na to nie pozwala, w porozumieniu z nauczycielem wyznaczony jest dodatkowy termin.

Zasady ustalania oceny semestralnej i rocznej

- Uwzględniane są wszystkie ocen cząstkowych,
- Ocena końcowa nie jest wynikiem średniej arytmetycznej
- Waga ocen jest zróżnicowana - największy udział ocen z prac klasowych/testów sprawdzających opanowanie większej partii materiału
- Zgodność zasad wystawiania oceny semestralnej i rocznej są zgodne z wewnątrzszkolnym systemem oceniania

Stopień końcoworoczny wyższy od przewidywanego otrzyma uczeń, który zaliczy materiał przewidywanym na rok szkolny powtórnie i otrzyma wyższy stopień.